

INTELIGENTNE PROMETNICE I VOZILA – BUDUĆNOST PRED VRATIMA

prof. dr.sc. Sadko Mandžuka
Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti
Zavod za inteligentne transportne sustave

Sažetak: Inteligentni transportni sustav (ITS) može se definirati kao holistička, upravljačka i informacijsko-komunikacijska nadgradnja klasičnog sustava prometa i transporta kojim se postiže znatno poboljšanje performansi odvijanja prometa kroz učinkovitiji transport putnika i roba, poboljšanje sigurnosti u prometu, udobnost i zaštita putnika, smanjenje onečišćenja okoliša, itd. ITS ima značenje novoga kritičnog pojma koji mijenja pristup i trend razvoja prometne znanosti i tehnologije transporta ljudi i roba tako da se učinkovito rješavaju rastući problemi zagušenja prometa, onečišćenja okoliša, učinkovitosti prijevoza, sigurnosti i zaštite ljudi i roba u prometu, U tom smislu inteligentna prometnica predstavlja upravljačku i informacijsko-komunikacijsku nadgradnju klasičnih prometnica, tako da se osim osnovnih fizičkih funkcija ostvaruje bolje informiranje vozača, vođenje prometa, sigurnosne aplikacije itd. Paralelno teče i razvoj inteligentnih vozila, koja svojim novim svojstvima značajno unapređuju sigurnost, učinkovitost i udobnost vožnje.

U okviru predavanja dati će se prikaz značaja inteligentnih prometnica i vozila, potreba i problema koji se javljaju u razvoju koncepata, koristi i učinci njihove primjene te prikaz postojećih projekata pojedinih sustava inteligentnih prometnica i vozila u svijetu. Također, sagledati će se i mogući utjecaj primjene ovih suvremenih koncepata na promet u Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: inteligentni transportni sustavi, inteligentne prometnice, inteligentna vozila

Literatura:

- [1] I. Bošnjak, Inteligentni transportni sustavi 1, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, 2006.
- [2] I. Bošnjak, S. Mandžuka, Lj. Šimunović, Mogućnosti inteligentnih transportnih sustava u poboljšanju stanja sigurnosti u prometu, Zbornik radova: Nezgode i nesreće u prometu i mjere za njihovo, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2007.
- [3] EU Commission, Action Plan for the Deployment of Intelligent Transport Systems in Europe Communication from the Commission, 2008.
- [4] EU Parliament, Directive 2010/40/EU on the framework for the deployment of Intelligent Transport Systems in the field of road transport and for interfaces with other modes of transport, 2010.
- [5] P. Skorput, S. Mandzuka, N. Jelusic, Real-Time Detection of Road Traffic Incidents, *Promet-Traffic & Transportation*, 22, pp. 273-283, 2010.
- [6] I. Bošnjak, S. Mandžuka, Lj. Šimunović, Mogućnosti inteligentnih transportnih sustava u poboljšanju stanja sigurnosti u prometu, Zbornik radova: Nezgode i nesreće u prometu i mjere za njihovo, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2007.
- [7] Šimunović, Lj., Bošnjak, I., Mandžuka, S.: Intelligent Transport Systems and Pedestrian Traffic, *Promet - Traffic&Transportation, Scientific Journal on Traffic and Transportation Research*. 21 (2009), 2; pp. 141-152.
- [8] E. Mrnjavac, R. Maršanić, Intelligent transportation systems in improving traffic flow in tourism destinations, *Tourism and Hospitality management - an international journal of multidisciplinary research*, 13, (3), 2007.
- [9] Mandžuka, S., Z. Kljaić, Z. Kordić, Mobilne telekomunikacije u sustavima upravljanja incidentima, 17. Telekomunikacioni forum TELFOR 2009, 24.-26.11.2009., Beograd, 2009.